

забезпечення безпеки туристів і екскурсантів.

4. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [електронний ресурс].

Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_11.htm.

СУТНІСТЬ БЕЗПЕКИ І МАЙБУТНЬОГО У СВИТОГЛЯДІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Бегунов Е. О.
м. Полтава

***Анотація.** У статті розглядається актуальна проблема оптимізації балансу між витратами країни на безпеку і витратами на задоволення інших життєво важливих потреб суспільства. Обґрунтовується необхідність переходу до сталого розвитку суспільства шляхом змін у світогляді кожної людини в напрямку формування відповідальності за власне майбутнє і майбутнє наступних поколінь. Актуалізуються проблема мотивації здорового способу життя засобами оновлення існуючої системи збереження та зміцнення здоров'я молоді. Обґрунтовується неприпустимість абсолютизації або недостатньої уваги до складових забезпечення безпеки життєдіяльності, що може призводити до негативних наслідків.*

***Ключові слова:** світогляд, відповідальність, безпека життєдіяльності, освіта, суспільство, сталий розвиток.*

Аналіз витратних частин Законів «Про Державний бюджет України» за останні 10 років з точки зору забезпечення безпеки населення України показав, що на другі в ієрархії значущості потреб людини – потреби в захисті і безпеці були доведені від 67 до 80% видатків державного бюджету. Сюди входять витрати на державне управління, оборону, громадський порядок, безпеку, судову владу, охорону навколишнього середовища. Водночас за десять останніх років на перші за значущістю в ієрархії потреб людства – фізіологічні потреби (економічна діяльність, житлово-комунальне господарство, охорону здоров'я) відбулося скорочення видатків державного бюджету з 21 до 10%. Зменшення уваги держави до питань задоволення первинних фізіологічних потреб на користь потреб у безпеці обумовило поступове накопичення певної соціальної напруженості у суспільстві, що порушило оптимальний баланс між витратами країни на безпеку і витратами на задоволення інших життєво важливих потреб суспільства.

Перехід до сталого розвитку суспільства потребує змін у світогляді кожної людини в напрямку формування відповідальності за власне майбутнє і майбутнє наступних поколінь. Основою безпечної життєдіяльності в сучасних розвинутих країнах є активний руховий режим, раціональне харчування, відмова від шкідливих звичок. Сенс загальновідомого твердження «у здоровому тілі – здоровий дух» внаслідок дотримання людиною зазначених основ безпеки життєдіяльності (далі – БЖД), сьогодні слід формулювати навпаки: при відновленні духовної складової життєдіяльності відбуватиметься вдосконалення фізичної сфери і повернення людства в «безпечну» зону життя. Набори існуючих норм і правил БЖД не можуть нас захищати безпосередньо. Безпека може бути ефективною тільки за умови, що люди не лише знають, а й відповідально діють за правилами і вимогами БЖД.

Стан здоров'я сучасної людини визначається, головним чином, способом життя, а його фундамент закладається у дитячому та юнацькому віці. Проблема формування здорового способу життя потребує аналізу місця і причин появи шкідливих звичок у житті молоді. Так здебільшого молоді люди вживають алкоголь з нагоди певних подій

та для веселощів і розваг із друзями. Серед мотивів спонукання молоді до тютюнопаління переважають психологічні прагнення заспокоїтися, розслабитись, а також привабливість самого процесу вдихання та видихання диму.

Серед головних умов підтримання здорового способу життя молоді люди виділяють достатню рухову активність, дотримання заходів гігієни, сприятливий психологічний клімат у сім'ї та відмову від шкідливих звичок. Водночас, прагнення молоді не відриватися від колективу, до псевдосамоствердження призводить до того, що молоді люди, будучи обізнаними про шкідливість вживання алкоголю та тютюнопаління, не лише не забороняють ці явища в своїй присутності, а й залучаються до них за компанію, що з часом трансформується у шкідливі звички. Це відбувається через те, що приклад друзів є одним із провідних чинників впливу на спосіб життя молодих людей.

На думку молодих людей найбільших негативно впливають на їхнє здоров'я стан довкілля, поширення інфекційних хвороб, неправильне харчування, користування мережею Інтернет.

Проблема мотивації здорового способу життя потребує оновлення існуючої системи збереження та зміцнення здоров'я молоді. Обмежена рухова активність є одним із чинників кризового стану здоров'я громадян України. Лише 13% населення мають необхідний фізіологічно обґрунтований рівень рухової активності. В країнах Євросоюзу цей показник досягає 40-60%. 90% молодих людей в Україні вважають рівень своєї фізичної підготовки добрим та відмінним і тому, мабуть, лише 20% хлопців та дівчат щоденно займаються фізичною активністю впродовж однієї години (норма за рекомендацією ВООЗ). Недостатність фізичної активності здебільшого поєднується з тривалими малорухомими видами діяльності, коли молодь близько 5 годин щоденно проводить вільний час перед екранами телевізорів та моніторами комп'ютерів.

Головними перешкодами для самостійних занять фізичними вправами сучасна молодь вважає відсутність вільного часу та важкість змусити себе займатися фізичною активністю. Усвідомлення ролі фізичної активності в житті молодої людини закладається родиною, оскільки приклад батьків і власний досвід та освіту сучасна молодь вважає найважливішим чинником впливу на спосіб її життя. Проведення сімейного вільного часу в поєднанні із фізичною активністю не є популярними в Україні. Низький рівень запитів населення України щодо задоволення потреб духовного та фізичного розвитку обумовлює і те, що питома вага видатків державного бюджету України на ці цілі складає менше одного відсотку.

Особливий вплив на населення має реклама як засіб впливу на аудиторію з певною метою, наприклад, негативною – з просування шкідливих для здоров'я продуктів, сигарет та алкогольних напоїв. З іншого боку в Україні поступово активізується некомерційна соціальна реклама спрямована на популяризацію загальнолюдських цінностей (протидія насиллю у сім'ї, наркоманії, тютюнопалінню, правопорушенням, боротьба з ВІЛ/СНІД, репродуктивне здоров'я, здоровий спосіб життя) і яка є орієнтиром для діяльності влади за напрямками, що мають негативний вплив небезпечних чинників. Соціальна реклама звертає увагу на глобальні і локальні проблеми безпеки людства.

Проголошена Комісією ООН з безпеки нова парадигма безпеки визначає, що безпека людини повинна забезпечуватися на підставі комплексного підходу щодо запобігання природних, техногенних та соціальних загроз [1]. БЖД людини передбачає комплексне застосування правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я людини у процесі життєдіяльності.

Абсолютизація або недостатня увага до складових забезпечення БЖД може

призводити до негативних наслідків. Так, наприклад, особливий інтерес у суспільстві викликають вивчення та використання нетрадиційних методів оздоровлення, які потребують правильного, науково-обґрунтованого вибору для формування, збереження і зміцнення власного здоров'я. Прийнятий однією з Райдержадміністрацій Полтавської області організаційний захід з упровадження здоров'язберігаючих технологій шляхом створення в загальноосвітніх навчальних закладах району фітобарів, спрямованих на підвищення імунітету організму учнів, з часом виявив загострення хронічних хвороб у окремих учнів. Причиною цього стало непропрацювання даного заходу з точки зору лікувально-профілактичної експертизи можливих наслідків і тих потенційно-можливих ризиків, які він може мати. Тому кожен захід з БЖД повинен бути оцінений за комплексом потенційно можливих наслідків.

Все вищезазначене ставить перед суспільством складні завдання з:

- формування в молоді культури власної безпеки та безпеки оточуючих шляхом участі в спеціалізованих профілактичних програмах;
- розширення та поглиблення знань з питань прогнозування та попередження виникнення захворювань, питань здорового способу життя через відкритий доступ до базової інформації про соціальні захворювання, статеве та репродуктивне здоров'я та застосування здорового способу життя в повсякденній життєдіяльності;
- покращення духовного та фізичного виховання молоді, спрямованого на забезпечення безпеки її здоров'я;
- підвищення бюджетного фінансування потреб населення в духовному та фізичному розвитку;
- здійснити чітку координацію зусиль органів державної влади, освітніх закладів, громадських організацій, молодіжних об'єднань у сфері впровадження здорового способу життя, як на пряму державної молодіжної політики.

Список використаної літератури

1. Нова парадигма безпеки : електронний ресурс : режим доступу : http://www.hdr.undp.org/en/media/SG_Human_Security_Report_12_04_2010.pdt

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

*Кушко І.О.
м. Полтава*

Анотація. У статті описуються актуальні проблеми безпеки людини на сучасному етапі, показані причини неможливості досягнення повної безпеки. Також показані екологічні ризики для суспільства.

Ключові слова: безпека, екологічна безпека.

Проблеми безпеки життєдіяльності дуже актуальні в сучасному суспільстві. Це, в першу чергу, пов'язано з інтенсивним розвитком науково-технічного прогресу, погіршенням екологічного стану оточуючого середовища. Сьогодення ставить перед суспільством в цілому та кожною людиною зокрема нові вимоги щодо забезпечення безпеки людини. На сучасному етапі розвитку людства гармонія взаємодії людини та природи, людини та техніки, особистості та суспільства дуже часто порушуються і тому з'являються нові небезпеки та загрози для життєдіяльності людини.

Сучасне суспільство несе значні втрати у вигляді людських жертв, аварій, катастроф, стихійних лих. Бурхливий науково-технічний прогрес сприяв підвищенню